

Fra jord til bord

-Fra natur til kultur

Plan for Leangen Kulturbarnhages profilområde "MATGLEDE"

Det er mye kultur knyttet til mat og måltid. Spesielle ingredienser krydder og ikke minst måter å tilberede og spise på. Ikke bare blir vi mette og får i oss den næringen kroppen trenger; opplevelsen av det visuelle, smaken, lukten og konsistensen er naturlig nok en viktig del av det. Måltidet som mellommenneskelig møteplass har vært svært betydningsfullt for mennesket i mange tusen år. Når gruppa samler seg rundt bordet og deler et måltid og hverandres selskap danner det svært gode muligheter for samspill og dialog. I så måte er måltidet en unik arena for oss voksne observere og arbeide for å etablere og styrke relasjonene i barnegruppa. Denne planen har både klare målsetninger vi skal arbeide og aktiviteter vi skal gjennomføre. Den har også en idébase-funksjon hvor personalet kan hente inspirasjon til aktiviteter med barna.

Matglede i planlagte aktiviteter:

Vi ønsker at barna ikke bare spiser maten, men at det vi putter i munnen får et større fokus. Hva er det grønne? Hvordan smaker det egentlig? Hvor kommer det fra? Vår ambisjon er at barna som går i Leangen Kulturbarnhage ikke bare skal få muntlig svar på slike spørsmål, de skal få oppleve dem. Det betyr at barna skal få:

- Smake på et mangfold av ulike råvarer både som råkost og tilberedt på ulike måter
  - Komme med forslag her.
- Se og erfare prosessen fra frø til frukt.
- Besøke bondegård for å få innblikk i husdyrhold og jordbruk (produksjon av korn, grønnsaker, melk, ost, egg og kjøtt)
- Besøke fiskeren og sjøen for å få innblikk i hvilke matvarer som kommer fra havet.
- Være med å tilberede råvarene på ulike måter.

Dette er innebygd i en del planlagte aktiviteter og ulike turer. Slike opplevelser gjør inntrykk og blir ofte med oss lenge. Ikke minst når god dokumentasjon på veggene muliggjør en gjenopplevelse og samtaler om dem i ettertid. Det er ikke et mål å gjøre alt mange ganger, men at vi skal gjøre det ordentlig minst en gang.

Matglede i hverdagen og det spontane:

Hverdager er det imidlertid mest av og her er det mange muligheter til å skape nysgjerrighet, engasjement og forståelse:

- Voksne som viser oppmerksomhet og nysgjerrighet for maten vi spiser sammen skaper ofte et kollektivt fokus og positivt forhold til maten; ”Se! vi har laks og potet på gaffelen begge to!” og ”Nam, denne sukkererta var knasende søt!”
- Mange matvarer har bilder på emballasjen som viser hvor den kommer fra;
  - Melkekartongen viser kuer.
  - Havregrynpakken viser havreaks i åker.
  - Soft flora-pakken viser Rapsblomster.
- Tilgjengelige plastdyr kan vi ta i, leke med, og snakke rundt.
- Kompostering av restemat.
- Jevnlige besøk i kjøkkenhagen for å se på spirer, luke litt og til slutt smake.
- Benytte seg av muligheten for samtaler som for eksempel oppstår når vi tilfeldigvis går forbi en åker eller melkebilen kjører forbi.

Matglede i de andre fagrommene:

Vi kan også ta matglede fokuset inn i arbeidet på andre fagrom og andre aktiviteter:

- Teateret: forestillinger hvor mat på matvarer inngår: For eksempel forestillingen ”den grønne melka”.
- Atlieret: Formingsaktiviteter hvor mat og matvarer inngår: For eksempel potettrykk og gulrot-dyr.
- IKT: Finne bilder, info og oppskrifter av mat og matvarer.
- Allromet/fysisk utfoldelse: Potetløp,
- Sanserommet: Lukte/smake/føle/høre/se-aktiviteter hvor dyr og grønnsaker frukt bær krydder inngår

Matglede knyttet til årstidene og tradisjoner:

Måned (slett alle linjer slik at glidende overgang synliggjøres)	Hva	Aktuelle aktiviteter
August:	Bær: Blåbær, bringebær, rips, solbær, aroniabær (de svarte ved sandkassa)	-Tur til skogen, nærmiljø og kjøkkenhagen for å høste bær. -Lage saft. -Lage syltetøy.
September:	Salat, reddik, ringblomst	-Høste fra kjøkkenhagen.
	Pinjekjerner i konglene til furutrær.	-Tur langs bekken til furutrærne.
Oktober:	Epler, pærer, plommer	-Lage syltetøy. -Lage juice.
	Gulrot	-Plukke gulrot.
	Sopp	-Se på og snakke om sopp vi finner, men kjøpe på butikk. -Lage soppstuing
	Potet	-Plukke potet.
November: Desember:	Rognebær	Lage rognebæргеle.
	Lucia:	-Bake lussekatter.
	Jul:	-Bake pepperkaker. -Bake andre julekaker. -Lage sylte/rull.
Januar/Februar:	Sesong for skrei, mølje.	-Kjøpe hel skrei. -Lage mølje.
	Påske	-Lage matvarer med egg: Pannekake, vafler, eggerøre, omelett.
Mars/April:	Nye brennesleskudd	-Koke brenneslesuppe
Mai:	Sørge for nye avlinger i kjøkkenhagen.	-Ordne med kompostjord til beddene. -tørke egne frø. -Kjøpe frø. -Så frø i kjøkkenhagen.
	Rabarbara	-Koke Rabarbarasuppe. (gjerne på bål i lavvoen)
Juni:	Sommer=is	-Fryse ned saft i glass med pinne.
Juli:		

Matglede gjennom foreldresamarbeid:

Det ligger et stort potensial i bruk av foreldreressursene. Vi er på jakt etter foreldre som har fiskeing som hobby, vet om et bra fiskevann, kan sette garn, har en kjøkkenhage eller et drivhus, driver husdyrhold eller jordbruk, kan lage spesielle retter, har enkle spennende oppskrifter osv.

Matglede gjennom andre aktiviteter:

Spise ute, lage mat på bål.

Dekke og pynte bord.

Brette servietter.

Lage bordkort.